OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Gäller för: Sahlgrenska Universitetssjukhuset
Innehållsansvar: Susanne Mirshahi, (susmi1), Apotekare
Granskad av: Johan Sandelin Tronsäl, Apotekare
Godkänd av: Peter Amundin, (petam1), Verksamhetschef
Giltig från: 2026-07-10
Giltig till: 2028-07-08

Fritidsförskrivning inom Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Revideringar i denna version

Uppdaterade länkar, bland annat till Regional riktlinje Fritidsförskrivning, som ersätter den tidigare policyn för fritidsförskrivning. Mindre redaktionella ändringar.

Syfte

Rutinen beskriver hur fritidsförskrivning ska göras och är ett komplement till den regionala riktlinjen för fritidsförskrivning av regionanställda förskrivare. Fritidsförskrivning innebär att en förskrivare utfärdar ett recept till någon (t.ex. sig själv eller anhörig) vid sidan av sina ordinarie arbetsuppgifter. Förskrivaren har det fulla medicinska ansvaret för sin fritidsförskrivning. Arbetsgivaren tillåter fritidsförskrivning när den på ett enkelt och tillfälligt sätt kan avlasta en annan vårdenhet, dit patienten hade behövt vända sig i stället. I dessa fall kan förskrivarens ordinarie arbetsplatskod användas och denna rutin måste då följas. Rutinen reglerar däremot inte förskrivning utan arbetsplatskod. I sådana fall betalar patienten hela läkemedelskostnaden själv och förskrivaren väljer själv hur hen vill journalföra.

Fritidsförskrivning ska vara lika patientsäker som annan förskrivning. Kostnaden för läkemedel som fritidsförskrivs belastar verksamheten och är verksamhetschefens ansvar att följa upp.

Arbetsbeskrivning

Fritidsförskrivning får göras under följande förutsättningar:

1. Regionala medicinska riktlinjer och rekommendationer följs.
2. Förskrivningen bör täcka ett tillfälligt behov och förskrivaren ska vara väl förtrogen med läkemedlet. Vid kronisk sjukdom bör patienten hänvisas till ordinarie vårdenhet/vårdgivare.
3. En förskrivare ska inte fritidsförskriva dyra läkemedel, specialistläkemedel eller särskilda läkemedel och andra läkemedel med risk för missbruk eller annan begärlighet. Vid tveksamhet bör man alltid diskutera med verksamhetschefen.
4. Fritidsförskrivning ska dokumenteras i journal. Anteckning i Melior ska göras med hjälp av aktiviteten ”Fritidsförskrivning”. Förskrivning ska i första hand göras i Melior på specifik

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

vårdkontakt. Finns det ingen vårdkontakt får en sådan upprättas. Ordinationen sker sedan på vanligt sätt via Aktuella ordinationer.

5. När man behandlar sig själv genom att förskriva läkemedel är det tillåtet att ta del av sin egen journal i den omfattning som behövs för en patientsäker förskrivning. Journalanteckning ska göras även i dessa fall.
6. Liksom vid all receptförskrivning ska e-recept alltid användas. Recept till patient med dosdispenserade läkemedel ska utfärdas i elektroniskt systemstöd avsett för detta (Pascal).
   Telefon- eller pappersrecept får endast användas i följande undantagsfall:
   - Det föreligger teknisk störning vid förskrivningstillfället som omöjliggör elektronisk förskrivning.
   - Receptet avser läkemedel som är avsett att hämtas ut från ett apotek eller motsvarande i annat EES-land.
   - Patienten har särskilda skyddsbehov som förskrivaren bedömer tillgodoses på ett bättre sätt vid förskrivning på receptblankett än vid elektronisk förskrivning.
   - Det föreligger något annat särskilt skäl.
7. Om pappers- eller telefonrecept används ska en anteckning i Melior göras snarast möjligt i efterhand. Orsak till att pappers- eller telefonrecept använts ska anges.
8. Förskrivaren får inte ta betalt för sin förskrivning eller bedriva konkurrerande verksamhet mot sin arbetsgivare. Tas avgift ut ska förskrivaren ha en egen arbetsplatskod för privat verksamhet/bisyssla vilket man får genom att skriva avtal med regionen, detta regleras inte i denna rutin.

Vad kostar läkemedlet?

Priset på läkemedel inom förmånen framgår i Melior, www.fass.se eller www.tlv.se. Patienten betalar en egenavgift, men har en stegvis kostnadsreducering (den s.k. högkostnadstrappan) fram till uppnådd frikortsgräns. Resterande del står verksamheten för. Om patienten har frikort betalar verksamheten hela kostnaden. Patienter med tillfälliga läkemedelsbehov har vanligen inte frikort, vilket innebär att patienten själv, och inte verksamheten, betalar läkemedlet. Barn under 18 år betalar ingen egenavgift för läkemedel inom förmånen och därför står verksamheten för hela kostnaden.

Länkar

- Regional riktlinje Fritidsförskrivning.pdf

- Så fungerar högkostnadsskyddet, TLV
- Läkemedelsverkets föreskrifter (HSLF-FS 2021:75) om förordnande och utlämnande av läkemedel och teknisk sprit
- Melior – läkemedel, Sahlgrenska Universitetssjukhuset
- Utbildning Melior 221 (9.4) Grund – *se Funktioner journalmapp, Skapa ny vårdkontakt*
- E-recept kom-ihåg
- Arbetsplatskoder -förskrivarkoder - Vårdgivarwebben Västra Götalandsregionen

Ansvar

Förskrivare ansvarar för att följa rutinen. Verksamhetschefer ansvarar för att göra rutinen känd och för kontroll av läkemedelsförskrivning vid den egna verksamheten.

Uppföljning, utvärdering och revision

Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i Melior om rutinen är kopplad till patient. Övriga orsaker till avsteg från rutinen rapporteras i MedControlPRO.

Dokumentation

Styrande dokument arkiveras i SOFIA STY.

Arbetsgrupp

Ellen Isaksson, apotekare

Susanne Mirshahi, apotekare

Johan Sandelin, chefläkare

David Åberg, funktionsansvarig läkare för läkemedelsfrågor område 6

Björn Lindqvist, verksamhetschef, Specialistmedicin

Pia Rydell, verksamhetschef Psykiatri Psykos

Granskargrupp

Strategiska rådet för läkemedelsfrågor vid SU

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Innehållsansvar: Susanne Mirshahi, (susmi1), Apotekare

Granskad av: Johan Sandelin, (johsa), Chefläkare

Godkänd av: Peter Amundin, (petam1), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9771-677637494-302

Version: 10.0

Giltig från: 2026-07-10

Giltig till: 2028-07-08